

[LW 7568]

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 3

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

REFERENTIE No:

11399

KOPIE:

untea distr.
(buza-biza-mp)

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No:
Dossier:

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

8 december 1962
BESTEMD VOOR:

DATUM VAN AFZENDING:

8 december 1962

min. van b.z.

AFKOMSTIG VAN: hollandia

GEHEIM

PARAAF/OPM:

Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gezegd, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

na drie weken bewind van abdoh is balans opmaken wellicht nuttig stp tegen eerste verwachtingen heeft abdoh zich hier niet bepaald als krachtige figuur doen kennen kma integendeel hij maakt vaak weifelende indruk en leunt zwaar op zijn naaste medewerkers die vaak door zijn gebrek aan gezag tot vertwijfeling gedreven worden stp sommerville kma director binnenlandse zaken kma een van de weinige competentie directors kma heeft b v al met ontslag bedreigd stp

ik vermag niet te beoordelen in hoeverre abdoh s houding te wijten is aan bezorgdheid over zijn gezondheidstoestand welke naar verluidt minder zorgwekkend is dan hij zelf denkt stp een feit is dat hij weinig werk kan verzetten en een betrekkelijk gedeprimeerde indruk maakt stp

sedert abdoh s aankomst is het aantal indonesiers werkzaam bij untea gestadig gestegen en daarmee gaat een eksodus van nederlanders gepaard welke deze maand wederom een grote vlucht neemt stp untea rekent dat per een januari nog eenachtnul nederlandse untea contractanten overblijven daarbij inbegrepen de eenvijf militairen p v k en circa tachtig gesubsidieerd onderwijs stp dit cijfer is m i aan de hoge kant stp

gelijk te verwachten is oefenen indonesiers een stijgende druk uit voor vervroegde overdracht van het gebied stp hoewel zij als argument o m economische overwegingen aanvoeren kan ik mij niet aan de indruk onttrekken dat ook ander argument zwaar weegt stp zij hebben zich v w b de toestand in n g blijkbaar misrekend stp uitlatingen van sudarto hk commandant indonesische strijdkrachten slhk en maramis blijkt dat zij hier meer weerstand van een politiek beter ontwikkelde papoea bevolking hadden verwacht en dat indonesie hiervoor een speciaal apparaat voor militaire onderdrukking en politieke indoctrinatie had opgebouwd stp

GEHEIM

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 11399

-2-

Rubricering: **GEHEIM**

thans beseft indonesie dat politiek bewustzijn van de papoeas veel minder ontwikkeld is dan verwacht en er geen sprake zal zijn van georganiseerd nationaal verzet tegen indonesie stp met andere woorden indonesiers hebben het gevoel dat zij hier in n g waardevol personeel verkwisten waar zij elders beter emplooi voor hebben en ook om deze reden een versnelde overdracht wensen stp opvallend is in dit verband dat de meeste indonesiers alhier desgevraagd verklaren dat zij slechts tot een mei a s in w n g zullen blijven stp dit geldt voor doktoren kma hogere untea ambtenaren en zelfs sudjarwo en maramis stp na mei zal het tweede elftal worden ingezet kma dan kan het potemkin dorp worden ontmanteld stp

de indonesiers zijn actief met het werven van papoeas voor vervroegde overdracht en er gaat geen dag voorbij dat z g representatieve groepen papoeas terzake resoluties aannemen stp gisteren b v bezocht quo representatieve unquo groep hk w o leden der n g r kma jeugdzorg kma vrouwenorganisatie enz slhk administrator ter aanbieding van een dergelijke petitie stp abdoh zei dat er vrijdag wederom een groep vooraanstaande papoeas naar djakarta was vertrokken zodat binnenkort nieuwe pro indonesie standpunt uitlatingen verwachtbaar zijn stp inmiddels is in indonesie een perscampagne begonnen ter discreditering van de untea en waar untea ambtenaren zich bijzonder aan ergeren stp voorts is er een nieuwe clandestiene zender kma radio free west irian kma begonnen met uitzending pro vervroegde overdracht stp

het is begrijpelijk dat abdoh zich met de gang van zaken weinig gelukkig voelt stp hij heeft bij mij dezer dagen bezorgdheid over untea s toekomst tot uitdrukking gebracht stp indonesiers waren bezig kma aldus abdoh kma de positie van untea te ondergraven en het falen van untea zou falen voor v n zijn stp na een januari zouden er volgens abdoh slechts eenacht internationale functionarissen overblijven met een handje vol anderen hk circa zestig slhk en de rest zou bestaan uit indonesiers stp hij vreesde dat de indonesiers zijn directieven in stijgende mate zouden ignoreren hetgeen de situatie voor untea op den duur onthoudbaar zou maken en voorts de v n een slechte naam zou geven stp hij sprak over quo loss of face unquo stp

abdoh was van mening dat de climaks tegen februari a s zou bereikt worden en dat de situatie dan waarschijnlijk onthoudbaar zou worden stp

abdoh zei dat untea zich dan ernstig zou moeten beraden of het niet beter was een modus te vinden voor vervroegde overdracht van bestuur aan indonesie

GEHEIM

-3-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing per telefoon worden gesproken.
Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opge-

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 11399

-3-

Rubricering:

GEHEIM

dan het op een open conflict met indonesia te laten aankomen stp in dit geval zou indonesia niet terugschrikken voor laster en besmeuring van untea hetgeen zijn eigen taak onmogelijk zou maken en hem zou forceren ontslag te nemen stp overigens zou indonesia toch reeds begin eennegenzesdrie effectieve controle over w n g hebben en daar indonesia hier uiteindelijk onherroepelijk de baas zou worden rijst de vraag of er veel mee gewonnen zou worden om untea hier coute que coute tot einde te handhaven stp ik vroeg abdoh of hij deze gedachten reeds aan new york had voorgelegd stp hij zei dit nog niet gedaan te hebben doch zou dit spoedig doen stp zijn naaste medewerkers deelden deze zienswijze stp ik reageerde kma stellende dat de nederlandse regering niet voor vervroegde overdracht en zeker niet voor het laten varen van plebisciet te vinden zou zijn kma onder aanvoering van bekende argumenten stp met apeasement bereikte men niets stp abdoh bevestigde dat het bepaald niet de bedoeling zou zijn plebisciet niet te houden stp papoeas waren z i eensgezind over noodzaak van het houden van het plebisciet stp wel had hij de indruk dat de papoeas zich wensen te accommoderen met de indonesiers en dat grote meerderheid geen bezwaar zou hebben tegen eerdere overdracht daar zij maar al te goed wisten dat de komst van de indonesiers hier een realiteit is stp in dit verband zij vermeld dat abdoh de australische vertegenwoordiger birch had benaderd met de vraag of australie eventueel zou kunnen bemiddelen om een vergelijk tussen nederland en indonesia tot stand te brengen inzake vervroegde overdracht waarbij abdoh had gezegd zelf hiertegen geen grote bezwaren te zien kma daarentegen wel enige voordelen voor untea h k o a vermijden van ondermijning van untea gezag door indonesiers slhk stp tevens had hij bij die gelegenheid gevraagd of australie dat als buurland nauw betrokken was bij de kwestie n g niet zou kunnen helpen om indonesische druk op untea tegen te gaan door o a meer publiciteit aan untea te geven stp de wereldpers maakte alleen ophef van uitspraken van indonesische leiders en de negatieve aspecten van het untea bestuur terwijl aan het goede werk dat untea verrichtte nauwelijks aandacht geschonken wordt stp birch had hierop geantwoord dat in australie de pers vrij is doch dat untea hiervoor wellicht het v n informatiecentrum te sydney kon inschakelen stp abdoh vroeg mij voorts hoe het stond met de diplomatieke betrekkingen tussen nederland en indonesia daar hij categorische verzekeringen van soebandrio had gehad dat deze nog avant eind november hersteld zouden zijn stp kon hem hierover geen bericht geven

GEHEIM

-4-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeho.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 11399.

-4-

Rubricering: **GEHEIM**

anders dan onze getoonde bereidheid betrekkingen aan te knopen stp

abdoh s ontboezemingen zijn m i het bewijs van effectiviteit van indonesische druk alsmede van algemene malaise onder hogere untea ambtenaren die er eigenlijk geen gat in zien stp teken echter aan dat hij nederland een warm hart toedraagt en mij met de meeste voorkomendheid en vriendschap bejegt stp

jammer genoeg kma wellicht enkele uitzonderingen daargelaten kma zijn geen van abdoh s vooraanstaande medewerkers in staat het nodige tegengif tegen indonesische propaganda te geven stp enkelen staan te boek als voorstanders van spoedige indonesische overname hk etherington director v e slhk en generaal khan toont zekere indonesische sympathieen welke versterkt zijn na zijn bezoek aan djakarta stp

het komt mij dan ook niet onnuttig voor indien de s g eventueel via rolz bennett zou kunnen worden bewogen om duidelijke uitspraak te doen over de noodzaak de untea periode als voorzien in het akkoord te handhaven stp in dit opzicht kan van mccaw die zeven dezer naar new york terugkeerde steun verwacht worden daar hij mij hier categorisch verzekerde het v n bestuur over w n g niet spaak te laten lopen stp hij stelde dat kma indien nodig kma geld noch moeite gespaard zou worden om de zaak hier draaiende te houden stp

goedhart 121.

GEHEIM

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

REFERENTIE No:

11479

KOPIE:

untea-distr.
(buza/biza/mp)

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 3

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

12 december 1962

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

12 december 1962

AFKOMSTIG VAN: hollandia

PARAAF/OPM:

GEHEIM

referte mijn 121.

trof abdoh heden in een ietwat zelfverzekerder stemming aan toen hij mij liet komen ter verduidelijking van zijn positie omtrent een eventuele verkorting van de untea-bestuursperiode.

hij zeide dat het in ieder geval niet in zijn bedoeling lag bij oer thant vervroegde overdracht van het bestuur te bepleiten en dat hij daarentegen zou suggereren dat de secretaris-generaal ferme taal tegen de indonesische vertegenwoordiger bij de v.n. zou laten horen omtrent de noodzaak van handhaving van het akkoord.

abdoh herhaalde dat hij slechts vervroegde overdracht kan indenken indien nederland hiermede akkoord gaat en dat het niet bij hem zou opkomen de secretaris-generaal te verzoeken druk terzake op nederland uit te oefenen.

de ietwat krachtiger houding van abdoh is wellicht gedeeltelijk toe te schrijven aan de australische reactie op zijn voorstel en tevens aan verontschuldigungsbrief van de indonesische missie naar aanleiding van de anti-untea-campagne in de indonesische pers.

abdoh zei tenslotte te hopen dat de indonesische verwickelingen in borneo hun belangstelling voor west nieuw guinea wat zouden doen verminderen.

goedhart 125 ++

GEHEIM